

ELŐTERJESZTÉS
a Képviselőtestület 2019. április 25-i ülésére

Tárgy: Beszámoló az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról

Előadó: Szalainé Tihanyi Andrea intézményvezető

Bevezetés

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján a települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31. napjáig átfogó értékelést készít. Az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselőtestület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 10. sz. melléklete alapján a települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei:

- 1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.**
- 2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:**
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
 - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
 - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
- 3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:**
 - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
 - gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.
- 4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.**
- 5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).**
- 6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.**
- 7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).**

T. Nagy
2019 APR 15.

Takács K.
2019 04. 15. an.k

1. A település és a járás demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

Pápa városban 2018. december 31. napján a lakónépesség **30 259 fő**, ebből a **0-18 éves korú lakosok száma 5 593 fő** (férfi: 2815 fő, nő: 2778 fő). 2018. évben a születések száma **388**.

A pápai járás lakossága 2018. december 31. napján **56 462 fő**, ebből 0-18 éves korú **10 228 fő** (férfi: 5216 fő, nő: 5012 fő).

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

A Gyvt. meghatározza a gyermekek védelmének rendszerét. A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

2.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

Az ellátás célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre, - egyéb feltételek fennállása esetén - szünidei gyermekétkeztetésre, Erzsébet utalvány formájában nyújtandó természetbeni támogatásra, valamint a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmények igénybevétele.

A gyámhatóság megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az 1 főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének

- a) **145 %-át (41 325 forint)** az egyedülálló szülő, a tartósan beteg, illetve fogyatékos gyermek, valamint a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató 23. életévét be nem töltött, illetve a felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanuló 25. életévét be nem töltött fiatal felnőtt esetében, illetve
- b) **135 %-át (38 475 forint)** az a) pontban felsoroltak alá nem tartozó esetekben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során, a vagyon egy főre jutó értéke a gyermeket gondozó családban nem haladja meg külön – külön számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegnek húszszorosát (570 000 forint), együtt számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hetvenszeresét (1 995 000 forint).

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve nagykorú jogosult, a lakcím szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál kérheti. A gyámhatóság (jegyző) a feltételek fennállása esetén 1 év időtartamra állapítja meg a jogosultságot.

2018. december 31-én a jogosultak száma 592 fő volt, amely 299 családot érintett. Természetbeni támogatásban 2018. augusztusában 606 fő (ebből 92 fő hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű), míg 2018. novemberében 598 fő (ebből 87 fő hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű) részesült. Az Erzsébet utalvány formájában biztosított támogatás esetenkénti összege **6 000 forint/fő, hátrányos, valamint halmozottan hátrányos helyzetű gyermek esetében 6 500 forint/fő.** Elutasított kérelem nem volt.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített gyermekek 38 %-a a 0-6, 45 %-a a 7-14, 15 %-a a 15-18, 2 %-a a 19-25 éves korosztályhoz tartozik.

2.2. Rendkívüli települési támogatás

Pápa Város Önkormányzata Képviselőtestületének a pénzbeli és természetben nyújtott szociális, valamint a gyermekek és a fiatal felnőttek rászorultságára tekintettel nyújtható ellátásokról és az ezzel kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 5/2015. (II.27.) számú önkormányzati rendelete alapján (továbbiakban önkormányzati rendelet) a polgármester rendkívüli települési támogatást biztosított azon gyermekek, családok részére, akik létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerültek, időszakosan, vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdenek. A önkormányzati rendelet az 1 főre jutó jövedelmi értékhatárt a gyermeket egyedül nevelő szülő vagy törvényes képviselő esetén 48 500 forintban, míg család esetében 44 200 forintban határozta meg.

A **2018. évben 295** (gyermeket nevelő) család **721** esetben, és **317** (gyermeket nem nevelő) család **843** esetben részesült támogatásban.

A támogatásra felhasznált összeg összesen **14 699 500** forint volt.

2.3. Egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatások

2.3.1. Tankönyvtámogatás

Az önkormányzat rendelete alapján a polgármester gyermekeként 10000 forint tankönyvtámogatást állapít meg annak a kérelmezőnek, aki középiskolai nappali rendszerű oktatásban részt vevő gyermek tartásáról saját háztartásában gondoskodik feltéve, hogy a gyermeket egyedül neveli és a család egy főre jutó jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének **300 %-át** (2018. évben 85 500 forint), vagy családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének **250 %-át** (2018. évben 71 250 forint).

Nem állapítható meg tankönyvtámogatás annak a kérelmezőnek, akinek a gyermeke más jogcímen normatív kedvezményben részesült. A kérelmet minden év október 31-ig lehet benyújtani, a határidő elmulasztása jogvesztő.

Tankönyvtámogatás iránti kérelmet 2018. évben nem nyújtottak be.

2.3.2. Gyermekétkeztetési kedvezmény

Az önkormányzati rendelet alapján **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben** részesülő, középfokú oktatási intézmény nappali rendszerű oktatásban résztvevő gyermek esetén az étkeztetésért fizetendő térítési díj **50 %-át** az önkormányzat átvállalja.

2018. évben 23 fő részesült 50%-os gyermekétkeztetési kedvezményben.

2.3.3. Szünidei gyermekétkeztetés

A Gyvt. és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet alapján szünidei gyermekétkeztetés keretében ingyenes ebédet kell biztosítani a szülő, törvényes képviselő kérelmére. Az ingyenes szünidei gyermekétkeztetést **2018. évben** egyetlen gyermek sem vette igénybe.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

A Gyvt. értelmében a személyes gondoskodást nyújtó alapellátásoknak hozzá kell járulniuk a gyermek testi-, értelmi-, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzéséhez.

3.1. Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás

A Gyvt. előírja, hogy **2016. január 1-jétől a gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató - a család és gyermekjóléti szolgálat - keretében működtethető.**

A **járásshelyi település** - lakosságszámtól függetlenül - **köteles család- és gyermekjóléti központot működtetni.** A járásshelyi településen működő központ ellátási területe a járás lakosságára terjed ki.

Család- és gyermekjóléti központnak az a járásshelyi településen működő család- és gyermekjóléti szolgálat minősül, amely önálló intézményként, illetve **szervezeti és szakmai szempontból önálló intézményegységként működik.**

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el.

2016. január 1-től - a törvény által előírt szervezeti változást követően – az Egyesített Szociális Intézmény intézményegységét **két szakmai egység** alkotja: a **Család- és Gyermekjóléti Szolgálat**, valamint a **Család- és Gyermekjóléti Központ**.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátja a Gyvt. 39. § és a (2) bekezdés szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban:Szt.) 64. § (4) bekezdése szerinti feladatait.

A gyermekjóléti szolgálat - összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal - szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.

Tevékenysége körében a Gyvt. 39. §-ban és az Szt. 64. § (4) bekezdésében foglaltakon túl

- folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
- meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést,
- az ellátási területén közreműködik a kormányrendeletben meghatározott európai uniós forrásból megvalósuló program keretében természetben biztosítható eseti vagy rendszeres juttatás célzott és ellenőrzött elosztásában,
- szervezi a - legalább három helyettes szülőt foglalkoztató - helyettes szülői hálózatot, illetve működtetheti azt, vagy önálló helyettes szülőket foglalkoztathat,
- segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,
- felkérésre környezettanulmányt készít,
- kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését,
- biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket,
- részt vesz a külön jogszabályban meghatározott Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában,
- nyilvántartást vezet a helyettes szülői férőhelyekről.

- A gyermekjóléti központ a gyermekjóléti szolgálatnak a Gyvt.39. §, a 40. § (2) bekezdése és az Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében biztosít
 - utcai és - ha a helyi viszonyok azt indokolják - lakótelepi szociális munkát,
 - kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárást,
 - ha a helyi viszonyok azt indokolják - kórházi szociális munkát,
 - gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,
 - jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást,
 - családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát,
 - óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet;
- a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében
 - kezdeményezi a gyermek védelembe vételét, vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
 - javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- utógondozást végez - a gyermekvédelmi gyámmal együttműködve,
- védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet készít,
- szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára;
- elkészíti a szociális diagnózist az Szt. 64/A. §-a szerint.

A szolgálatnál és a központnál foglalkoztatott dolgozók képzése - 1 fő családsegítő és 1 fő szociális asszisztens kivételével - megfelel a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM. rendeletben, és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM. rendeletben (a továbbiakban: NM. rendelet) foglaltaknak. 2018. évben felmondott 11 fő, ebből a pályaelhagyók száma 9 fő. A magas fluktuáció hátterében a magas pszichés igénybevétel, a létszámhiány miatti fokozott terhelés és az alacsony bérek állnak.

A szolgáltatás határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik. A feladatokat a központ vezetője, a szolgálat esetében 7 családsegítő, a hatósági csoport esetében 8 esetmenedzser, valamint az intézményegységet tekintve 3 szociális asszisztens látja el. 2018. december 31-én 13 státusz betöltetlen.

3.1.1. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítőinek feladata **Pápa város területén** a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése.

A gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal összehangolva szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatok ellátása.

A családsegítő szolgáltatás célja, hogy a segítségre szoruló ügyfelek önmaguk legyenek képesek életük továbbvitelére, nehézségeik megoldására. A segítő szolgáltatás keretében a szociális és mentálhigiénés problémák kezelése, a juttatásokhoz, ellátásokhoz való hozzáférés, krízishelyzet kezelés és lehetőség szerint az ilyen helyzetekhez vezető okok megelőzése, a meglévő életvezetési képesség megőrzése jelenti a családgondozást.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A 2018. évi forgalmi adatok alapján a szolgálat **4892** igénybe vevővel állt kapcsolatban.

Az ügyfelek körében gyakori az egyszeri, eseti segítségnyújtás, mely leggyakrabban az alábbi okok miatt valósul meg

- anyagi jellegű nehézségek,
- foglalkoztatással kapcsolatos problémák,
- információkérés, ügyintézésben segítségkérés és
- mentális zavarok.

A gyermekek veszélyeztetettségének okai:

Az igénybe vevők körében leggyakrabban előforduló problémátípusok az előfordulások száma szerint:

Gyermeknevelési probléma	209
Életviteli probléma	201
Elhanyagolás	153
Magatartászavar, teljesítményzavar	139
Családi-kapcsolati konfliktus	87
Anyagi, megélhetési nehézségek	92
Családon belüli bántalmazás	32
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	24
Lelki-mentális, pszichiátriai betegség	16
Egészségügyi probléma	14
Szenvedélybetegség	11
Fogyatékoság, retardáció	8

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységének adatai 2018. évben

Nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma:	465	fő
Családok száma	300	
Információnyújtás	4120	alkalom
Segítő beszélgetés	2367	alkalom
Tanácsadás	1826	alkalom
Segítségnyújtás ügyintézéshez	1098	alkalom
Kríziskezelés	320	alkalom
Családlátogatás	2287	alkalom
Környezettanulmány készítése	206	alkalom
Résztétel esetkonferencián	108	alkalom
Adományközvetítés	3245	alkalom
Esetkonzultáció	2339	alkalom

A szolgáltatás szerves része a városban az **adománykezelés**. 2018-ban a **Teuton Lovagrend** 3 alkalommal bébiétellel támogatta a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatot.

A Lovagrend által felajánlott bébiételeket 967 gyermek részére juttatta el a szolgálat.

Krízis segélyt **170 esetben, 269 126 forint** értékben nyújtott az intézmény, melyet **gyógyszerre, élelmiszerre, utaztatásra, munkaalkalmassági vizsgálatra** fordítottak az igénybe vevők. **A tüzelő krízist (brikett) 81 fő, 166 320 forint** értékben vette igénybe. A szolgálat **1262 fő** részére biztosított **ruházatot, cipőt, bútort, élelmiszert** tartalmazó természetbeni juttatást.

A családsegítők 41 alkalommal láttak el segítségre szoruló hajléktalan állampolgárt élelmiszer krízissel, ruhaneművel. Részükre tisztálkodási lehetőséget, illetve utazási krízist is biztosítottunk igény szerint.

2018. évben az RSZTOP-1.1.1-16-2016-00002 azonosító számú „Szegény gyermekes családok és rendkívül alacsony jövedelmű személyek számára természetbeni juttatás biztosítása” tárgyú projekt, lebonyolításában a családsegítők havonta 80-100 kliens részére juttatták el személyesen az élelmiszer csomag átvételének idejéről szóló értesítést, majd segítséget nyújtottak a csomagok átvételének, kiosztásának lebonyolításában.

Az RSZTOP-2.1.1-16-2017-00001 azonosító számú „Alapvető fogyasztási cikkek biztosítása szegény gyermekes családok számára” elnevezésű projekt, ezen felül az RSZTOP-4.1.1-16-2017-00001 azonosító számú „Élelmiszersegély biztosítása szociálisan rászoruló megváltozott munkaképességű, valamint rendkívül alacsony jövedelmű időskorú személyek számára” elnevezésű projektek csomagjainak közvetítésében a családsegítők hat alkalommal vettek részt.

A karácsonykor az előző évi 381 db beérkezett adomány cipősdoboz helyett csupán 48 db érkezett a szolgálathoz. Ennek oka, hogy a Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Intézménye a pápai iskolákat kérte fel cipősdoboz adományok gyűjtésére, és azt a járás lakossága részére juttatta el.

Csillagpont és Csillagház – Cserhaj Szolgáltatóház

A TÁMOP-5.3.6-11/1-2012-0058. számú „Komplex humán szolgáltatások fejlesztése Pápa város szegregátumi településrészén” című pályázati program lezárását követően a fenntartási időszakban a Rigó lakótelepen kialakított **Csillagpont és Csillagház – Cserhaj Szolgáltatóház** működtetése 2016 januárjától a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladata. A közösségi ház működtetését 1 fő szakirányú diplomával rendelkező családsegítő heti 40 órában látja el.

A szolgáltatóház tisztálkodási, mosási, internetezési, közösségi programok kivitelezésére biztosít lehetőséget. A gyermekek és a felnőttek is gyakran asztaliteniszeznek, a családsegítő által tartott/szervezett ismeretterjesztő előadásokat is szívesen hallgatják.

A tananyag elsajátításában a magántanulók részére rendszeresen, valamint igény esetén alkalmanként az ott dolgozó kolléga nyújt eredményes segítséget. A Csillagház működésének céljai közt hangsúlyos szerepet kap a társadalmi konvenciókhoz való igazodás, a szocializációs hátrányok csökkentése, a helyes értékrend, viselkedési szabályok elsajátítása, a társadalmi integráció segítése.

Az év során a gyermekek részére rendszeres foglalkoztatás, valamint az ünnepekhez, jeles napokhoz kapcsolódó rendezvények zajlottak, melyek szervezésében és lebonyolításában esetenként a Pápa Városi Cigány Nemzetiségi Önkormányzat is közreműködött. A telepen élő gyermekek több alkalommal vettek részt a Jókai Mór Művelődési és Szabadidő Központban színházi előadáson, és a Veszprém Megyei Rendőrkapitányság által szervezett asztalitenisz versenyen, ahol eredményesen szerepeltek.

Szabadidős programok

A Gyvt. előírja a gyermekjóléti szolgálatok számára **szabadidős programok** szervezését, valamint preventív jelleggel a nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadást, hogy ezzel is enyhítse a családban jelentkező hiányosságokat, szocializációs hátrányt, nevelési problémákat.

Tapasztalatunk szerint a szociálisan marginális helyzetű családoknak a program szervezése nehézséget okozna, esetleg a szülők nem látják be ezek fontosságát.

A **SZ.I.K.R.A. Klub** a gyermekjóléti szolgálat által működtetett olyan közösség, melynek tagjai a gyermekjóléti szolgálat és a családsegítés látókörébe került gyermekeket fogja össze. A szolgálat **2018-ban 6 alkalommal** szervezett programot a klub tagjai részére. A programok között szerepeltek színházi előadások, részvétel városi programon, uszodalátogatás, korcsolyázás, nyári tábor.

2018. évben a Huszár Községi Házban a Jókai Mór Művelődési és Szabadidő Központ biztosított helyszínt a **nyári napközis tábornak**, melyen 15 fő vett részt.

A vegyes életkorú és nemű résztvevőkre tekintettel a családsegítők olyan programokat igyekeztek biztosítani, melyek valamennyi résztvevő számára hasznos és érdekes elfoglaltságot nyújtottak: pl. bringó hintózás, fagyfaltozás, strandolás a Várkertfürdőben, drámapedagógia foglalkozás, a Pápai Rendőrkapitányságon ismerkedés a rendőri munkával, Gungl lovarda – lovaglás, játszótéri program, valamint a Várkastélyban kiállítás, Lego-szoba látogatása, szabadtéri program a Várkertben. A táborban résztvevőknek az étkezés ingyenes volt. Az intézmény 93 400 forintot biztosított a lebonyolításra.

Kábítószerügyi Egyeztető Fórum

A városban a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum 2001 októberében alakult. Jelenleg 17 szervezet képviselteti magát a fórum munkájában, melyet a gyermekjóléti központ koordinál, tekintettel arra, hogy tevékenysége, prevenciós munkája nagymértékben összefonódik a helyi fórum célkitűzéseivel. A szolgálat prevenciós eszközként működtet egy szabadidő hasznos eltöltésére, ismeretek átadására, közösségi élményszerzésére szolgáló csoportot. A helyi fórum munkájában több oktatási intézmény ifjúságvédelmi felelőse is részt vállal, tagként tevékenykedik, ezáltal ismertek előttük a KEF célkitűzései. Az ifjúságvédelmi felelősök prevenciós tevékenységet folytatva közvetítik a fórum célkitűzéseit a tanulók felé.

A KEF jelenlegi szakmai összetételét tekintve elmondható, hogy minden olyan intézmény, szolgáltató, civil szervezet képviselteti magát, mely az intézmény célját tekintve érintett a kábítószer-fogyasztás csökkentésében.

Ezzel kialakult annak a lehetősége, hogy az egyes területeken észlelt problémák megoldásában az érdekeltek közvetlenül információkat cseréljenek, a rászorulókat a hatékony ellátási formák felé irányítsák.

Pápa város – 2014-2020 időszakra vonatkozó – drogstratégiájának célkitűzései, szempontjai és a hozzá kapcsolódó cselekvési terv megegyezik a KEF működésének céljaival. A cselekvési terv kidolgozásában a nemzeti stratégia mellett a városi komplex kutatás, a város szolgáltatástervezési koncepciója és a helyi esélyegyenlőségi program dokumentumai adták a főbb irányt. 2018 tavaszán a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum sikeresen pályázott a működési költségek támogatására.

3.1.2 Család- és Gyermekjóléti Központ

A Család- és Gyermekjóléti Központ hatósági ügyekben eljáró esetmenedzsereinek feladata a szolgálat általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló, egyéni és csoportos speciális szolgáltatások, programok nyújtása, valamint a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermek védelmére irányuló tevékenység.

A 2018. évi forgalmi adatok alapján a központ hatósági csoportja **1360 igénybe vevővel** állt kapcsolatban.

Hatósági intézkedés nyomán gondozott kiskorúak száma a pápai járás területén:

Védelembe vétel	442 fő
Megelőző pártfogás	12 fő
Ideiglenes hatályú elhelyezés	26 fő
Nevelésbe vétel	190 fő
Családbafogadás	54 fő
Utógondozás	13 fő
A gyermek után járó családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása	4 fő
Iskoláztatási támogatás szüneteltetése	47 fő
Összesen:	635 fő
Érintett családok száma:	359

A Család- és Gyermekjóléti Központ (hatósági csoport) által nyújtott speciális szolgáltatások a pápai járás területén

- A **gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat** célja a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása.
- A **kapcsolattartási ügyelet** biztosítja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszínt, a központ nyitva tartási idején túl is.
- Az **utcai szociális munka** feladata a magatartásával testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető, szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermek segítése, a beilleszkedését, szabadidejének hasznos eltöltését segítő programok szervezése.
- A **kórházi szociális munka** feladata a válsághelyzetben lévő anya és gyermekének segítése, bántalmazás esetén az előírt intézkedések megtétele, valamint együttműködés a kórház pszichiátriai és a rehabilitációt végző osztályával.

Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelő és a Család- és Gyermekjóléti Központ együttműködési megállapodás alapján látja el ezt a feladatot.

- A **jogi tájékoztatás nyújtását** - az igényekhez igazodva - 1 fő jogász biztosítja.
- A **pszichológiai tanácsadást** két pszichológus nyújt. A szolgáltatás iránti igény folyamatosan nő. A szolgáltatás bővítése a szakemberhiány miatt problémát jelent. **A tanácsadás főbb területei:** a magatartás és beilleszkedési zavarok, konfliktuskezelés, pszichés terhelések oldása, motiválás, depresszív tünetenyhítés, szenvedélybetegségek, anyagi problémák, kilátástalanság, párkapcsolati krízisek kezelése, megelőzése stb.
- A **családterápiát, családkonzultációt** pszichológusaink látják el.
- A **mediáció** lehetősége is biztosított az igénybe vevők részére. A módszer még szinte ismeretlen, ezért kollégáink minden esetben tájékoztatást nyújtanak az érintettek részére, felajánlva az igénybevétel lehetőségét.

Speciális szolgáltatások keretein belül végzett tevékenységek száma:

Kapcsolattartási ügyelet	69 alkalom
Készenléti szolgálat	20 hívás
Jogi segítségnyújtás	130 alkalom
Pszichológiai tanácsadás	674 alkalom
Mediáció	9 alkalom

A Család- és Gyermekjóléti Központ (hatósági csoport) tevékenységének adatai 2018. évben a pápai járás területén:

Részvétel esetkonferencián	154
Részvétel tárgyaláson	287
Családlátogatás	1169
Egyéni gondozási-nevelési terv készítése	220
Szociális segítő tevékenység	3233
Környezettanulmány készítése	139
Egyéb tevékenység	5598

Szupervízió

Az NM. rendelet 7. § e) pontja szerint a családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást végzők számára szupervíziót kell biztosítani. A Család- és Gyermekjóléti Központ valamennyi dolgozójának részére havi rendszerességgel biztosított a szupervízió lehetősége, s azt minden esetben maximálisan kihasználják az érintettek.

Veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer

A Gyvt. 17. §-a és az Szt. 64. § (2) bekezdése szerinti, a gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelő rendszer működtetése körében a család és gyermekjóléti szolgálat

- figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi, vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét,
- a jelzésre köteles szerveket felhívja jelzési kötelezettségük írásban – krízishelyzet esetén utólagosan – történő teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra,

- tájékoztatja a jelzőrendszerben résztvevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről,
- fogadja a beérkezett jelzéseket, felkeresi az érintett személyt, illetve családot és a szolgáltatásairól tájékoztatást ad,
- a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának, megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében,
- a beérkezett jelzésekről heti rendszerességgel jelentést készít a központ számára,
- éves szakmai tanácskozást tart és éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít,
- a jelzőrendszer tagjainak képviselői között előre meghatározott témakörben, évente legalább hat alkalommal szakmaközi megbeszélést szervez,
- minden év március 31-ig éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít,
- minden év február 28-ig szakmai tanácskozást szervez.

A Gyvt. 39. § (3) bekezdése alapján a gyermekvédelmi jelzőrendszer megszervezése, működtetése, koordinálása - **települési szinten** - a család- és gyermekjóléti szolgálat feladata. A Család- és Gyermekjóléti Központ (hatósági csoport) a jelzőrendszer **járási szintű koordinálása** körében

- koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját,
- szakmai támogatást nyújt a szakmaközi megbeszélések, az éves szakmai tanácskozás szervezéséhez, valamint a jelzőrendszeri intézkedési tervek készítéséhez és összehangolásához,
- a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat megkeresésére segítséget nyújt, szükség esetén intézkedik,
- kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

A járási jelzőrendszeri tanácsadó a szolgálatok által a beérkező jelzésekről készített heti jelentéseket folyamatosan gyűjti, összesíti, elemzi. Amennyiben úgy tapasztalja, hogy a jelzésre nem adekvált intézkedés történt, azonnal szakmai támogatást nyújt a szolgálat számára.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat(ok) és a Család- és Gyermekjóléti Központ szorosan együttműködik, ami a jelzőrendszer kiépítése és működtetése, a beérkezett jelzések kezelése, az esetkonferenciák, esetmegbeszélések, szakmaközi megbeszélések, éves szakmai tanácskozás megszervezése és lebonyolítása során valósul meg.

2017. január 1-jétől a Gyvt. 17. § (6)-(7) bekezdése szerint a fővárosi, megyei kormányhivatal szakmai támogatást nyújt a család- és gyermekjóléti központok járási jelzőrendszeri tanácsadóinak, valamint évente egyszer összehívja őket és közösen értékeli a megye gyermekvédelmi jelzőrendszerének működését.

Az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv gondoskodik a jelzőrendszer hatékony működését és fejlesztését szolgáló képzések szervezéséről, módszertan kidolgozásáról, és 24 órás, ingyenesen hívható telefonos szolgáltatás működtetéséről.

Összefoglaló a jelzőrendszeri tagok adatszolgáltatásai nyomán

A gyermekjóléti szolgálat átfogóan értékeli a jelzőrendszer éves tevékenységét, valamint áttekinti a gyermekjóléti alapellátás valamennyi formáját. Az értékelés elkészítéséhez információszolgáltatásra kéri fel a jelzőrendszer Gyvt. 17. §-ában kötelezett tagjait.

Pápa város tekintetében **56** jelzőrendszeri tagot kértünk fel a 2018. évi gyermekvédelmi tevékenység értékeléséhez szükséges adatszolgáltatásra, előre kidolgozott, egységes szempontsor alapján készített kérdőív formájában. Az értékeléshez felhasználtuk a védőnők által elküldött, 10 körzetet érintő tájékoztatást is.

Az **56 kiküldött kérdőívből 44 érkezett vissza**. Az adatszolgáltatást az oktatási intézmények kéréséhez igazítva tanévre kértük. Az idei évben **három felnőtt háziorvos, egy házi gyermekorvos** küldte vissza adatlapunkat. Az elmúlt évhez képest eggyel több a visszaküldött adatlap, tekintve azonban, hogy a városban négy gyermekorvos és 12 felnőtt háziorvos látja el a lakosságot, ez a szám még mindig nagyon alacsony. A napi munkavégzés során a házi gyermekorvosok együttműködése javult.

2018. évben a gyermekek **óvodai** ellátása során legsúlyosabb problémaként a magatartászavart, az anyagi, megélhetési és életviteli problémákat azonosították.

Az **iskolákban** a 2013/14-es tanévtől nem kötelező gyermek- és ifjúságvédelmi felelős foglalkoztatása. A jelzőrendszer működésének javítása, az ifjúság védelme, a halmozódó, sokasodó problémák orvoslása egyre hangsúlyosabb, sürgetőbb feladat. Kevés intézmény foglalkoztat gyermekvédelmi felelőst, azonban 2018 szeptemberétől az óvodai és iskolai szociális munka bevezetése segíthet ezen a problémán. Sajnálatos, de az elmúlt év során a meghirdetett óvodai és iskolai szociális segítő pályázatokra nem volt jelentkező. A feladat ellátásának szervezése folyamatban van.

A **középfokú oktatási intézmények** közül a gimnáziumokban az igazolatlanul hiányzó diákok száma alacsony.

A két szakképző intézményben az előző évekhez hasonlóan sok az igazolatlan hiányzás, ugyanakkor megfigyelhető, hogy a diákok figyelemmel kísérik a hiányzások óraszámát. Ügyelnek arra, hogy a 30 mulasztott órát ne lépjék túl, mivel az, ha a kötelező tankötelezettségi kort betöltötték, akár a tanulói jogviszony megszüntetésével is járhat. Az igazolatlan mulasztások következményei – az 50 órát meghaladó hiányzás esetén automatikus védelembe vételi eljárás – is visszatartó erőt jelentenek.

A motiválatlan gyermekek azon elhatározásán, hogy a tankötelezettségi korhatár betöltése után nem kívánnak iskolába járni, szinte lehetetlen változtatni. Az iskola nem képes orvosolni a szocializációs problémákat, a család sok esetben nem tudja segíteni a gyermeket a tanulásban.

A tankötelezettség korhatárának 16 évre csökkentésével a gyermekek egyre kisebb számban szereznek szakmát, munka és hasznos tevékenység nélkül maradnak, növelve ezzel a devianciák előfordulásának esélyét.

A városban 2018. december 31. napján **190 várandós anya állt** gondozás alatt. Közülük szociális okból 34 fő igényelt fokozott gondozást, 4 fő volt kiskorú, valamennyien betöltötték a 14. életévüket. A védőnői munka során a családlátogatások alkalmával tapasztalt problémák elsősorban szociokulturális hátrányos helyzetből adódtak, illetve anyagi természetűek voltak.

Sok visszajelzés számol be a lakókörnyezet és a személyi higiéné elhanyagoltságáról, az ingerszegény környezetről, a gyermekekkel közös térben tartózkodó dohányzó szülőkről, a felelősségteljes családtervezés hiányáról. A szükséges fogamzásgátlás elmaradásának hátterében szinte minden esetben anyagi okok húzódnak meg.

A megelőző évekhez viszonyítva a jelzőrendszer aktivitása az elmúlt évben javult. A 2016. január 1-től módosuló jogszabályok, a 2017 augusztusában megjelent – és minden Gyvt-ben meghatározott jelzőrendszeri tagra kötelező érvényű – protokollok pontosították, konkretizálták a jelzőrendszeri tagok feladatait, az együttműködés kereteit.

A veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer hatékonyságának javítása érdekében a Család- és Gyermekjóléti Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálatának települési jelzőrendszeri felelőse és a járási jelzőrendszeri tanácsadó az elmúlt év során hat alkalommal tartott előadásokat, interaktív tájékoztatókat a város intézményeiben, rendezvényeken, értekezleteken.

Tapasztalataink szerint a megkezdett munkát folytatva további kiemelt erőfeszítésekre van szükség annak érdekében, hogy az együttműködés kereteit, formáit, módját pontosítsuk, a jelzőrendszer működésének hatékonyságát folyamatosan tovább javítsuk. Szükség van a szakmák közötti fogalomhasználat egységesítésére, az információáramlás javítására, valamint a tevékenység folyamatos összehangolására.

A jelzőrendszeri tagok adatszolgáltatásainak tartalmát vizsgálva megállapítható, hogy 2012-ben a feltárt problémák legfőbb indokaként anyagi okokat jelöltek meg. 2013-ban a szociokulturális hátránnyal küzdők száma is emelkedett. 2014-ben szembetűnő az igazolatlan mulasztások számának kiugró növekedése, elsősorban a szakképző intézményekben.

2015-2016-ban egyre erőteljesebben jelentkeztek magatartási-, beilleszkedési és teljesítményzavarok a gyermekeknél. Magas a bukások, osztályismétlések száma és a tankötelezettségi kor betöltésével a tanulmányok idő előtti befejezése. 2017-ben és 2018-ban egyaránt a gyermeknevelési, életviteli problémák, az elhanyagolás, a gyermekek magatartás és teljesítményzavarai kerültek az élre.

A probléma hátterében a már generációkon át halmozódó szocializációs hátrányok húzódnak meg.

A szolgálat a jelzőrendszer működtetésével, a gyermekek érdekeit szem előtt tartva, a tagok egymás közötti szoros együttműködésével, folyamatos információcseréjével, család egységének fontosságát szem előtt tartva foglalkozik a problémás családokkal. A beavatkozás mértékének arányban kell lennie a veszélyeztettség mértékével.

Az adatokat szolgáltató tagok mindannyian megfogalmazták, mennyire fontosak a személyes találkozások során kialakított bizalmi kapcsolatok, amelyek kiépítése után lehetséges a család harmonikus működésének helyreállítása. Ugyanakkor kevés eszköz és forrás, valamint kapacitás áll rendelkezésre ahhoz, hogy a szociokulturális hátrányok leküzdését a szociális munkások megfelelő eredménnyel segíteni tudják. A hátrányos helyzetű gyermekek szocializációs hátrányait az iskola nem tudja megfelelően egyensúlyba hozni, az aluliskolázott, alulszocializált szülők gyermekeiket az oktatás, a szocializációs hiányosságok tekintetében nem tudják segíteni. Szinte alig akad olyan eset, ahol csak és kizárólag egy veszélyeztető tényező van jelen.

A Gyvt. kötelezővé teszi az észlelő és jelzőrendszeri tagok számára veszélyeztetettség esetén a gyermekjóléti szolgálat írásban történő megkeresését. A jogszabályi előírások betartásának eredményeképpen **a központhoz Pápa viszonylatában 291, a járás területéről 213, a szolgálatokhoz a járás területéről 288 jelzés és esetészlelő lap érkezett.**

A jelzések alapján **három fő problémakört** lehet kiemelni: 1. A diszfunkcióval működő családokat 2. anyagi, megélhetési problémákat 3. szocializációs problémákat, a viselkedészavart.

A vizsgált időszakban a jelzőrendszeri tagok és a gyermekjóléti szolgálat tapasztalatai szerint a gyermekek társadalmi normákat sértő, deviáns megnyilvánulásainak főbb okai a következők:

- szülők hiányos szocializációja miatt a családban kialakult problémák,
- a család diszfunkcionális működése,
- a család szociokulturális háttere,
- az anómia (értékvesztett állapot) megjelenése,
- a tankötelezettség korhatárának változása.

3.2. Gyermekek napközbeni ellátása

A családban nevelkedő, a szülők munkavégzése, betegsége vagy egyéb ok miatt ellátatlan gyermek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, étkeztetését, nevelését napközbeni ellátás keretében kell biztosítani.

Pápán az önkormányzat fenntartásában 3 bölcsőde működik, melyek a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását, nevelését biztosítják. Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

A Fenyveserdő Bölcsőde 84, a Napsugár Bölcsőde 78, a Bóbita Bölcsőde 64 férőhellyel működött. A bölcsődék kihasználtsága magas.

Az óvoda egész napos ellátást és felügyeletet nyújt. Pápa Város Önkormányzata által fenntartott Pápai Városi Óvodák tagóvodáiba, valamint a Veszprémi Érsekség és a Pápai Református Egyházközség óvodáiba járó gyermekek száma 1027 fő.

Ebből a sajátos nevelési igényű gyermek 13 fő. Az óvodák férőhely kihasználtsága 99 %-os.

A 6-16 éves korosztály számára az ellátást az iskolák a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény és végrehajtási rendeleteiben foglaltak alapján biztosítják.

3.3. Gyermekek átmeneti gondozása

A gyermekek átmeneti gondozása keretében a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról kell gondoskodni.

A gyermekek átmeneti gondozása az alapjául szolgáló ok fennállásáig, de legfeljebb 12 hónapig tart. Az Önkormányzat a gyermekek és családok átmeneti gondozását a Pápai Sarokkő Baptista Gyülekezettel, mint egyházi jogi személlyel kötött ellátási szerződés útján biztosítja, 14 férőhellyen.

2018. évben 36 család, 67 gyermek részesült átmeneti gondozásban. Az ellátásból kikerült személyek sorsa vagy rendeződött, vagy másik anyaatthonba költöztek.

A Családok Átmeneti Otthona által biztosított szolgáltatás iránti igény folyamatos, így a kigondozást követően felszabaduló férőhely szinte azonnal elfoglalásra kerül.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

A Pápai Városi Óvodák tagintézményeiben az elmúlt év során nem volt szakmai ellenőrzés.

A Fenyveserdő Bölcsődében a VMKH Pápai Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya a bölcsőde helyiségeinek ellenőrzése során (kivétel a konyha) hiányosságot nem tárt fel. A Veszprém Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály a szakmai ellenőrzés alkalmával jogszabálysértő hiányosságot nem talált. A Népegészségügyi Osztály az ellenőrzés folyamán megállapította, hogy a só mennyiségét folyamatosan csökkenteni kell, az ételmezési program cseréjére szorul. Szeptember elejére a feltárt problémákat orvosolták.

A Veszprém Megyei Kormányhivatal élelmiszerbiztonsági ellenőrzése során hiányosságokat nem tártak fel.

A Napsugár Bölcsődében a Veszprém Megyei Kormányhivatal szakmai ellenőrzést tartott, szabálytalanságot nem talált.

A Bóbita Bölcsődében nem volt ellenőrzés.

A Család- és Gyermekjóléti Központban a Veszprém Megyei Kormányhivatal hatósági ellenőrzést tartott, melynek során megállapította, hogy a központ és a szolgálat szakmai tevékenysége megfelel a jogszabályokban foglaltaknak. Az adminisztráció tekintetében jogszabálysértő hiányosság nem fordult elő. A központ és a szolgálat dokumentációja rendezett, jól követhető, tartalmában a szakmai szabályoknak megfelel.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések)

- A fentiekben ismertetett ellátások és szolgáltatások biztosítása, az igényeknek megfelelő bővítése és az e területen tevékenykedő állami és civil szervezetekkel és személyekkel való együttműködés erősítése. Kiemelt figyelmet kell fordítani az önkéntesek bevonására is.
- A Pápai Rendőrkapitánysággal meglévő jó és még szorosabb együttműködés, mely az iskolai hiányzások és a csellengő fiatalok számának csökkentését, a fiatalok körében emelkedést mutató szerhasználat visszaszorítását és a normakövető magatartást célozza.
- A pályázati lehetőségek szélesebb körű kiaknázása a hátrányos helyzetű gyermekek és családok támogatása érdekében.

6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása

Pápa Város Önkormányzata Bűnmegelőzési Stratégiájában - a bűnelkövetővé válás elkerülése érdekében - rögzítésre kerültek a helyi önkormányzat, a rendőrség, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatókat ellátó személyek és intézmények, oktatási intézmények, az ügyészség és a civil szervezetek feladatai.

A 13 fős bizottság a közbiztonsággal összefüggő feladatok ellátását segítette, figyelmet fordított arra, hogy a bűnmegelőzésben szerepet játszó hatóságok és szervek közötti kapcsolatok tovább erősödjenek. Ezen célok realizálását szolgálták az éves beszámolók, jelentések, az azok megvitatását követő közös információcserék.

2018. évben a **Pápai Rendőrkapitányság** jelzőrendszeri beszámolója szerint **elzárással is sújtható szabálysértés miatt összesen 24 fiatalkorút és 16 gyermekkorút vontak eljárás alá.** A kiskorúak többségében tulajdon elleni szabálysértéseket (lopásokat) követtek el. A gyermekkorú elkövetők száma emelkedett az elmúlt évhez viszonyítva.

A közlekedési és közrend elleni szabálysértések vonatkozásában az Igazságrendészeti Osztály **23 fiatalkorút** vont eljárás alá. Gyermekkorú elkövető 2018-ban nem volt.

A fiatalkorúak közül **13 fő közlekedési szabálysértést, 8 fiatalkorú kiemelt közlekedési szabálysértést** követett el. **Közrendvédelmi szabálysértést 2 fiatalkorú** valósított meg.

A **bűncselekményeket elkövető** fiatalkorúak száma jelentős csökkenést mutat. Az előző évi (61 fő) adathoz viszonyítva, 2018-ban **37 fiatalkorút gyanúsítottak meg bűncselekmény elkövetésével.** A nemek arányát tekintve a 37-ből 34 fiú. **Gyermekkorú elkövetőt 3** ízben regisztrált a Pápai Rendőrkapitányság.

A **kiskorúak körében jellemző jogsértő magatartások** a kisebb súlyú közlekedési szabálysértések, lopások.

A **kiskorúak sérelmére elkövetett bűncselekmények** a hozzátartozók közötti erőszakhoz tartozó kiskorú veszélyeztetése és testi sértés bűncselekmények sértettjeként merültek fel, másrészt olyan vagyon elleni (lopás, jogtalan elsajátítás) és erőszakos bűncselekmények (testi sértés, garázdaság) áldozataiként jelentkeztek, amelyek elkövetői gyakorta hasonló korú társai voltak.

Kiskorúak 2018-ban **kábítószer-kereskedelem és új pszichoaktív anyaggal visszaélés** bűncselekménye miatt nem kerültek a rendőrség látókörébe.

A Pápai Rendőrkapitányság bűnmegelőzésben, prevenciós munkában végzett tevékenysége

- Az elmúlt évben a Pápai Rendőrkapitányság bűnmegelőzési előadásokat tartott a város valamennyi általános és középiskolájában.
- A nyári szünetben a napközis tábor résztvevőit bűnmegelőzési tanácsokkal látták el, kiemelve a nyár és az internethasználat veszélyeit.
- D.A.D.A. oktatást 3 általános iskolában tartottak.
- Az OVI-Zsaru programhoz csatlakozott a Nátuskerti Tagóvoda, és a Szent Anna óvoda.
- A 2013/14-es tanévtől iskolai bűnmegelőzési tanácsadó tevékenykedik 3-3 pápai középiskolában. Ebben az évben a Türr István Gimnázium és Kollégium, a Pápai Szakképzési Centrum Acsády Ignác Szakképző Iskola és a Batthyány Lajos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakképzőiskola és Kollégium került sorra.
- A Veszprém Megyei Gyermekvédelmi Központ pápai lakásotthonai által tartott nyári táborban bűnmegelőzési, áldozatvédelmi tanácsokkal látták el a fiatalokat és a nevelőket.
- Áldozatvédelmi előadást tartottak a Baptista Szeretetszolgálat által fenntartott Családok Átmeneti Otthonában élő kiskorúaknak.
- „A szülők és a családok a rendőrség kiemelt partnerei a kábítószer-bűnözés megelőzésében” elnevezésű programot végrehajtó munkatárs elérhetőségéről az oktatási intézményeket tájékoztatták. Telefonos és személyes fogadóórákat tartottak.

- A Pápai Járási Közbiztonsági Egyeztető Fórum keretén belül működő Gyermek- és Ifjúságvédelmi munkacsoport havonta ülésezik. A munkacsoportot olyan, a pápai járásban tevékenykedő szakemberek alkotják, akiknek egyik legfontosabb munkaköri kötelessége a kiskorúak védelme. A Család- és Gyermekjóléti Központ, valamint a Pápai Járási Hivatal Gyámügyi és Igazságügyi Osztálya több alkalommal bekapcsolódott a Pápai Rendőrkapitányság által végzett szórakozóhely ellenőrzésekbe, amely a fiatalok alkoholfogyasztásának visszaszorítását szolgálta.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés, feladatok, szolgáltatások ellátása (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drog-prevenció stb.)

A gyermekek szabadidős programjának szervezését (sportolási lehetőségek, szakkörök, felzárkóztató foglalkozások, napközi otthon) a köznevelési, közoktatási intézményeken kívül a közművelődési intézmények (Jókai Mór Művelődési és Szabadidő Központ, Jókai Mór Városi Könyvtár) és a Sportegyesületek látják el, továbbá jelentős szerepet tölt be a feladat ellátásában a Kópé-Vár, a Máltai Ifjúsági Centrum és a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat Magyar Egyesületének Pápai Irodája.

A fentiekben ismertetett ellátások és szolgáltatások biztosítása, az igényeknek megfelelő bővítése és az e területen tevékenykedő állami és civil szervezetek és személyek együttműködésének mind magasabb szinten történő megvalósítása a jövőben is fontos helyet foglal el az önkormányzat és az intézményeik feladatainak ellátásában.

Kérem a Tisztelt Képviselőtestületet, hogy a beszámolót megtárgyalni és elfogadni szíveskedjen.

Összeállította: Salamon Judit Család- és Gyermekjóléti Központ vezető

Pápa, 2019. április 15.

Szalainé Tihanyi Andrea
intézményvezető

